

Lääkehoidon arviointien määritelmät

(Moniammatillisuus ikäihmisten lääkkeiden järkevän käytön edistämiseksi - Kansallinen selvitys ja suositukset. Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 8/2016)

Lääkehoidon arviointi

Lääkehoidon arviointi on lääkärin, tarvittaessa muun terveydenhuollon ammattihenkilön avustamana tekemä potilaan lääkehoidon tarpeen ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi osana potilaan tutkimusta ja hoidon suunnittelua. (Huom. Muu terveydenhuollon ammattihenkilö voi olla kliininen farmakologi, erityiskoulutettu proviisori tai farmaseutti, tai muu erityiskoulutettu terveydenhuollon ammattihenkilö. Sisältää lääkärin arvioimat tai vahvistamat tarvittavat korjaustoimenpiteet lääkehoitoon tai lääkärin vahvistuksen siitä, ettei korjaustoimenpiteitä tarvita. Sisältää tarvittaessa suunnitelman lääkitysmuutosten seurannaksi.) (mukaillen lähteestä Peura ym. 2007; Mäkelä-Bengs ym. 2015)

Lääkehoidon kokonaisarviointi

Lääkehoidon kokonaisarviointi on kliinisten asiantuntijoiden ja / tai moniammatillisen ryhmän yhteistyönä tekemä lääkehoidon kokonaisuuden arviointi, joka tapahtuu hoitavan lääkärin päätöksellä lääkehoidon arvioinnin pohjalta ja sisältää lääkehoidon arvioinnin lisäksi lääkehoidon toteuttamisen ja hoitoon sitouttamisen arvioinnin potilaan kotona. (Huom. Kliinisiin asiantuntijoihin ja / tai moniammatilliseen ryhmään kuuluva henkilö voi olla lääkäri, kliininen farmakologi, erityiskoulutettu farmaseutti tai proviisori tai muu erityiskoulutettu terveydenhuollon ammattihenkilö. Lääkehoidon arvioinnin ja potilaan kotona tehtävän arvioinnin lisäksi kartoitetaan lääkehoidon sosiaaliset ja taloudelliset edellytykset. Sisältää lääkärin vahvistamat tarvittavat korjaustoimenpiteet lääkehoitoon tai lääkärin vahvistuksen siitä, ettei korjaustoimenpiteitä tarvita. Sisältää myös suunnitelman lääkitysmuutosten seurannaksi.) (mukaillen lähteestä Peura ym. 2007; Mäkelä-Bengs ym. 2015)

Lääkityksen tarkistus

Lääkityksen tarkistus on terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä potilaan lääkityksen tarkistus, jossa tarkistetaan vastaavatko lääkkeiden annostukset ja antoajankohdat hyväksytyä hoitokäytäntöä, sekä kartoitetaan lääkkeiden mahdolliset päällekkäisyydet ja yhteensopimattomuudet. (Huom. Terveydenhuollon ammattihenkilö voi olla sairaanhoitaja, proviisori tai farmaseutti. Ei sisällä lääkehoidon tarpeen, indikaation tai tarkoituksenmukaisuuden arviointia eikä korjaustoimenpiteitä lääkitykseen.) (mukaillen lähteestä Peura ym. 2007; Mäkelä-Bengs ym. 2015)

Lääkityslistan ajantasaisuuden tarkistus

Lääkityslistan ajantasaisuuden tarkistus on potilaan, hänen omaisensa tai sosiaali- tai terveydenhuollon toimijan yhdessä potilaan tai hänen omaisensa kanssa tekemä tarkistus, jossa tarkistetaan, vastaako potilaan käyttämä lääkitys lääkityslistalla olevia tietoja. (Mäkelä-Bengs ym. 2015)

Moniammatillisuus/moniammatillinen yhteistyö

Sosiaali- ja terveysalalla asiakaslähtöistä, tiimityöskentelyyn perustuvaa ja yhteisöllistä asiantuntijatyötä kutsutaan moniammatilliseksi yhteistyöksi (Isoherranen 2012). Siinä potilaan tulee olla keskiössä ja hänen ympärillään olevien sosiaali- ja terveydenhuoltoalan eri ammattilaisten tulee yhdistää osaamisensa potilaan hoidon onnistumiseksi.

Lähteet:

Isoherranen K. Uhka vai mahdollisuus – moniammatillista yhteistyötä kehittämässä. (Väitöskirja). Sosiaalitieteiden laitoksen julkaisuja 2012:18. Helsingin yliopisto.

Kumpusalo-Vauhkonen A, Järvensivu T, Mäntylä A (toim.). Moniammatillisuus ikäihmisten lääkkeiden järkevän käytön edistämässä – kansallinen selvitys ja suositukset. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea. Fimea kehittää, arvioi ja informoi julkaisusarja 8/2016.

Mäkelä-Bengs P, Virkkunen H, Vuokko R. Lääkemerkin tekeminen ja tietosisältö 2016 – Toiminnallinen määrittely, versio 2015. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Helsinki.

Peura S, Ovaskainen H, Lehtonen A, Wiberg I, Airaksinen M, Hakkarainen K, Tanskanen P, Sevón-Vilkman N, Tuomainen L. Lääkehoidon kokonaisarviointi lääkärin ja lääkealan ammattilaisen yhteistyönä – kokemuksia toimintamallin kehittamisestä. Dosis 23: 20-28, 2007.